

Dušan Spasojević, secretarul de stat pentru Politica de Apărare din Ministerul Apărării al Republicii Serbia:

Clasa politică și cetățenii Serbiei apreciază atitudinea celor mai înalți demnitari români

În zilele de 16 și 17 aprilie, o delegație condusă de secretarul de stat pentru Politica de Apărare din Ministerul Apărării al Republicii Serbia, Dušan Spasojević, a efectuat o vizită în România, la invitația secretarului de stat și șef al Departamentului pentru Politica de Apărare și Planificare din Ministerul Apărării, Corneliu Dobrițoiu. Cu această ocazie, domnul Dušan Spasojević ne-a răspuns la câteva întrebări legate de felul în care este percepută în Serbia relația cu România și de viitorul regional și european al acestui stat.

– Care a fost scopul discuțiilor avute în România?

– Pentru noi este foarte important că am fost sprijiniți cu privire la toate probleme ridicate și că România susține viziunea unei regiuni integrate și unite. De asemenea, este foarte important că am primit asigurări de susținere cu privire la integrarea în Uniunea Europeană, pentru că accesarea în UE este cea mai bună modalitate de a-și asigura suveranitatea și integritatea teritorială. De asemenea, am primit confirmări că misiunea KFOR nu își va modifica scopul și va continua să acționeze în spiritul Rezoluției 1244 a Organizației Națiunilor Unite.

– Care sunt relațiile actuale dintre Serbia și România?

– Cooperarea cu România, o țară tradițional prietenă a Serbiei, este una din prioritățile în ceea ce privește conclucrarea în domeniul apărării. Ținând cont și de faptul că România este membră a NATO, cooperarea este cu atât mai importantă, în special datorită experienței foarte mari pe care o are țara dumneavoastră, ca urmare a pașilor făcuți în vederea integrării euroatlantice. De când Serbia a aderat la PfP, cooperarea bilaterală în domeniul apărării s-a intensificat sub toate aspectele. România se află în grupul de țări alături de care avem cele mai multe activități de cooperare militară în regiune. Schimbul de experiență legat de participarea României la PfP, operațiile de menținere a păcii, precum și experiența pe care o are în reforma sistemului de apărare sunt un indicator important al cooperării militare.

Unul din punctele-cheie în cooperarea militară îl reprezintă exercițiile



Cooperarea cu România, o țară tradițional prietenă a Serbiei, este una din prioritățile în ceea ce privește conclucrarea în domeniul apărării

comune. Până acum, au fost realizate două de acest fel, *Blue Road 2004* și *Danube Guard 2007*, iar un al treilea, *Asistența acordată populației în cazul unei catastrofe cauzată de inundații în perimetrul râurilor Tisa și Timiș*, se află în stadiul de pregătire; acest exercițiu va crea o legătură și mai puternică între cele două națiuni și armate prietene, legată de reacția comună în cazul unor dezastre naturale în regiunea de frontieră. De asemenea, apreciem foarte mult faptul că România, prin contingentul din cadrul misiunii KFOR, cu care Forțele Armate sârbe cooperează bine, contribuie la păstrarea păcii și stabilității în regiune. Ministerul sârb al Apărării este interesat de școlarizarea angajaților săi la Centrul Regional de Pregătire NATO/PfP.

– Care este poziția Serbiei cu privire la continuarea misiunii KFOR?

– Republica Serbia se opune adăugării unui posibil „nou rol” misiunii KFOR și insistă ca mandatul său, stipulat de Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al ONU, să nu fie depășit prin încălcarea neutralității pe teren sau prin participarea la construcția sectorului de apărare în Kosovo și Metohia. Cu ocazia Summitului NATO de la București, misiunii KFOR i s-a acordat credit pentru a răspunde prompt și nepartizan la violențe în Kosovo și Metohia și s-a accentuat faptul că misiunea va

continua sub aceeași bază legală dată de Rezoluția 1244, dacă nu se decide altfel de către Consiliul de Securitate al ONU. Oricum, Serbia urmărește cu mare atenție activitatea NATO cu privire la demobilizarea Forței de Protecție a Kosovo, alcătuirea unor formațiuni de securitate, precum și a unei formațiuni civile specifice, care, în timp, ar trebui să devină Ministerul Apărării/Securității din Kosovo și Metohia. Serbia va lua toate măsurile pentru a împiedica alcătuirea unui sector al securității în Kosovo și Metohia. Alcătuirea unui sector al securității de către o alianță militară din acest teritoriu și independența care a fost recunoscută de aproximativ 15% din statele membre ale ONU ar reprezenta un mare precedent în istoria relațiilor internaționale și o manieră brutală de demonstrație de forță pe scena internațională. Având aceste aspecte în minte, Serbia apreciază prezența, pe teritoriul său, a contingentelor acelor națiuni care s-au opus declarației unilaterale de independență a Kosovo-ului și Metohiei – România, Slovacia și Spania. De aceea, prezența contingentului românesc, care în prezent numără 147 de militari, ca parte a KFOR, este extrem de apreciată, ca efort de menținere a păcii și asigurare a protecției populației, alta decât cea albaneză, pe o bază obiectivă și nepartizană.

– Atât președintele Băsescu, cât și primul-ministru Tăriceanu și-au exprimat susținerea față de Serbia, cu ocazia Summitului NATO de la București. Care a fost reacția în Serbia?

– Prietenia româno-sârbă s-a dezvoltat de-a lungul istoriei și are baze solide. Pozițiile afirmate la Summit, precum și cu ocazia altor evenimente la care au participat președintele și primul-ministru sunt o continuare și întărire a acestei prietenii. Clasa politică și cetățenii Serbiei apreciază atitudinea celor mai înalți demnitari români care scot în evidență hotărârea clară de-a oferi țării noastre un proiect clar de reasumare a poziției pe care o merită în familia europeană și euroatlantică. Accentuarea faptului că Republica Serbia a suferit îndeajuns pentru greșelile trecutului și că este tragic ca cetățenii acestei țări să mai poarte povara greșelilor făcute în numele lor reprezintă direcția cea mai bună pentru crearea unei imagini reale și obiective a Serbiei și a poporului său. Nu trebuie să uităm sacrificiile făcute de poporul sârb în trecut, în cele două războaie mondiale, pentru a face din Europa o comunitate stabilă din punct de vedere al securității pentru toate statele de pe continent. Pentru poporul sârb este foarte important și că România recunoaște Serbia ca fiind un stat cu rol important în stabilitatea și dezvoltarea economică a regiunii.

– Cum se împacă declarația de neutralitate a Serbiei cu participarea la PfP?

– Datorită evoluției relațiilor dintre Serbia și NATO din ultima decadă, precum și posibilul rol al acestei organizații în procesul de construcție a sectorului de securitate din autoproclamatul stat Kosovo de pe teritoriul Serbiei, parlamentul Serbiei a luat decizia de a statua neutralitatea țării vizavi de alianțele militare existente până când un posibil referendum va fi organizat pentru a lua o decizie finală în acest sens. Pe de altă parte, există un consens politic referitor la angajarea Serbiei în PfP. Republica Serbia consideră angajamentul din cadrul PfP ca fiind măsura justă a cooperării cu NATO și, în perioada următoare, va încerca intensificarea colaborării cu țările membre ale NATO și PfP, care se opun declarației unilaterale de independență din Kosovo și Metohia. În plus, este important să spunem că state neutre care fac parte din PfP, precum Austria, Suedia sau Finlanda, au contribuții mai mari la activitățile NATO decât unele state membre. De asemenea, nesemnarea, încă, a Înțelegerii cu privire la Securitatea Informațiilor, de către Serbia și NATO, complică angajamentul Serbiei în cadrul PfP mai mult decât neutralitatea militară a Serbiei.

– Are Serbia un viitor în NATO și dacă da, când credeți că veți demara Planul de Acțiune pentru Aderare (MAP)?

– Cu ocazia Summitului de la București, s-a reafirmat disponibilitatea de cooperare cu Serbia, în special prin dezvoltarea unui Plan Individual de Acțiune pentru Cooperare (IPAP), precum și disponibilitatea de a lua în discuție un dialog mai intens cu Serbia, atunci când o va cere. Continuarea acestui dialog este legată, în principal, de evoluțiile ulterioare privitor la rezolvarea statutului viitor al Kosovo-ului și Metohiei. Serbia, la fel ca toate statele democratice evolute, va avea un viitor în NATO, dacă cetățenii săi o doresc. Pe de altă parte, este încă prea devreme pentru a discuta despre implicarea Serbiei în MAP, având în vedere faptul că acest mecanism stabilește pregătirile imediate necesare în vederea accedării în NATO și statutul va fi decis de alegerea democratică a cetățenilor Serbiei. Deocamdată, după ultimele sondaje, interesul pentru NATO este scăzut, doar 28% din populație susținând ideea ca Serbia să devină membră a NATO.